

BİRİNCİ PERDE

Birinci Table

26. MAYIS 2004

ÇİFTLİĞE GİRİŞ

Ferğombe akşamı.

MUSTAFA & LEYLA

Salinas ırmağının yanında, söğütlerin gölgesinde bir kumluk. Sağ tarafta, arka plânda, dev emmani bir sycomore ağacı.- Frangistan çınarı- Yerler, kuruyup dö-külmiş yapraklarla örtüldü. Koruyucu kollar gibi açılan ağaçlar altında, bütün dekorun, ruha sükûn ve huzur aşılması gerek.

Sahne, batan güneşin ışıkları ile aydınlanıyor.

Perde boş bir sahneye açılıyor. Bir serçe ötüyor. Uzaklardan doğru, çiftlik köpeklerinin havlamaları ve bir bildircinin çığırktan sesi duyuluyor. Bildircinin cırlak sesi: "Hazır ol!" çığılığı haline giriyor ve sürü halinde uçuşmanın kanat şakırtıları duyuluyor. Birbirlerinin ardınca sahneye iki kişi giriyor: Ufarak boylusu olan George, Lennie'nin önünde yürüyor. Her ikisi de, sucuk biçiminde dürülmüş bir yorgandengi taşıyorlar. Suya yaklaşıyorlar. Ufarak boylusu, yükünü yere atıyor; dev yapılı arkadaşı da bu hareketi taklid ediyor ve hemen yere ya-tarak, şiddetli soluk alışlarla, şapur şapur sesler çıkararak ırmaktan su içiyo

GEORGE - Kızgın bir sesle- Yahu çatlıyacaksın Lennie, bu kadar içmesene.- Eğilir, Lennie'yi dürter sarsalar- Lennie diyorum sana işitmiyor musun bel! Gene dün akşamki gibi hastalanacaksın.

LENNIE - Başını şapkasile beraber suya daldırır. Doğrulup kıyıya oturduğu sırada, şapkasının kenarlarından damlıyan sular, sırtından aşağı akmaktadır. - ~~Mekine güzel!~~ Sonde iç George. Hadi içsene.

GEORGE - Diz çöküp, parmaklarını suya daldırarak- İçilir bir mataha benze miyor. Baksana üstü köpük tutmuş.

LENNIE - Arkadaşını taklid ederek, parmağını suya sokar- ~~Bu küçük dalga- lara bak.... Gördün mü, bak bak ne yaptım!~~

GEORGE - Avcuna aldığı suyu içerek- Fena değil. Ama şöyle güldür güldür akan bir suya benzemiyor. Su dediğin, akar cinsten almadı mı, içmeğe gelmez.- Vaziyeti sineye çekmiş bir halde- Hoş sen susa- din mi, lağamdan bile su içersin ya... -Yüzüne su serper, elile uğalanır, sonra da dizlerine kollarını dolayarak vücudunun bel- den yukarı kısmını arkaya atar.

- Arkadaşına dikkatle bakan Lennie, en ufak bir harekete kadar, tıpkı tıpkısına onun yaptıklarının yepar-

- GEORGE - Evvelâ yorgun bezgin, git gile sinirli bir halle-Canına yandığımın şoförü, istese otobüsü pek âlâ çiftliğe kadar sürerdi. Bol keseden atmasını biliyor : "Nah şuradan iki adımlık yolumuz kaldı! " deyip şaka bastırdı bizi!" İki adımlık yol" dediği, altı yedi kilometre çıktı.... Çiftliğin önünde durmak, keratanın işine gelmedi; ötesi yok, frenleri sıkmaya ügendi. Hoş, Solelad'da durduğuna bile şükretmeliyiz ya! - Homurdanarak- "Nah şurası, iki adımlık yol ha....."
- LENNIE - Mahçup- ~~George~~
- GEORGE - Ne var?..... ne istiyorsun?
- LENNIE - Biz nereye gidiyoruz, ~~George~~
- GEORGE - Şapkasını yere fırlatarak, öfkeyle- Demek gene unuttun ha? Beyimize bir daha anlatmalı, bir daha söylemeli! Ne aptal şeysin be mübarek!
- LENNIE - Yavaşça- Unuttun. Unutmiyayım diye o kadar gayret de ettim. Vallah hep, aman unutmiyayım dedim!
- GEORGE - İyi, iyi... kulağını aç, bir daha anlatıyorum... - Müstahzî- Zaten başka ne işim gücüm var! Efendimize şunu bunu anlatmakla vakit geçirip, gönül eğlendirelim. Sen söylediklerimi habire unut, biz de yeni baştan çene çalalım!
- LENNIE - Cümlesine devam ederck ~~Unutmamağa gayret ettim. çok gayret ettim.~~ Gene de işe yaramadı. Ama sana bir şey söyleyeyim mi George, tavşanlar için ne söyledinse, hepsi aklımda!
- GEORGE - Şimdi tavşanlarından başlarım ha. Zaten tavşandan başka bir şey kaldığı yok ki mankafanda... neyse yokla bakalım şu koca kelleyi: hani sokakta, o pis su çukurunun içine gizlenip, karşı taraftaki kara tah-tada yazılı ilânlara baktığımız dakkayı, hatırlıyor musun?
- LENNIE - Sevinçten bayram eder gibi- Tabii hatırlıyorum.. bak bunu ne güzel hatırlıyorum... ama... sonra ne yaptık? Onumuzden kızlar geçmişti; hani son de şey demiştin onlara, şey demiştin..
- GEORGE - Dediğimin dediğimin lüzumu yok şimdi! Roday ajansına girdiğimizi, elimize birer iş kartile otobüs biletleri verdiklerini, hatırlıyor musun?

- LENNIE - Emniyetle ~~tanam~~ tamam George... şimdi aklıma geldi... iyice hatırlıyorum. - Elini ceketinin cebine sokar, duymakta olduğu emniyeti kaybeder. Gayet yavaşça -George,
- GEORGE - Ne var?
- LENNIE - Gözlerini yere dikerek, yeisle ~~Bonimkini~~ bulamıyorum, galiba kaybetmişim.
- GEORGE - Zaten sende değildi ki. İkisi de benim yanımda. Senin gibisinin elinde iş kartı bırakılır mı?
- LENNIE - Bir oh nefesi çekercesine ~~Ben de ceketin cebine koydum sanıyordum.~~
- Tekrar elini cebine sokar-
- GEORGE - Dikkatle arkadaşına bakar ve o baka dururken Lennie elini cebinden çıkarır - Ne aldın cebinden?
- LENNIE - Kurnazlık taslayarak ~~Cebimde bir şey yok ki.~~
- GEORGE - Olmadığını biliyorum. Çünkü cepten ele aktarma ettin. Nedir avucunda ki söyle bakalım?
- LENNIE - ~~Hiç bir şey değil George. Vallahi billâhi bir şey değil.~~
- GEORGE - Hadi uzatma, ver şunu!
- LENNIE - Kapalı elini George'dan uzak tutarak ~~Birşey değil ki... fare!~~
- GEORGE - Fare mi? Canlı fare mi?
- LENNIE - ~~Aah... Ölü fare!~~ - Endişeli- ama ben öldürmedim. Vallahi öldürmedim. Ölü buldum!
- GEORGE - Sert -Ver şunu! -Lennie istemiye istemiye fareyi uzatır- Tu Allah müstahakını versin, fareyle nedir bu zorun be adam?
- LENNIE - Kargısındakini yumuşatıp, ona istediğini kabul ettirmeğe çabalayan bir eda ile ~~Yolda yürürken başparmağımınla hep onu okşuyordum. Okşaması hoşuma gidiyor da...~~
- GEORGE - Bak hele! Sana kısaca bir laf edeyim mi? Bonim yanımda kaldıkça fare mare okşamıyacaksın! Sen şimdi nereye gittiğimizi hatırlıyorsunuz, onu söyle? -George fareyi ırmağın öte tarafına, çalılıkların arasına fırlatır-
- LENNIE - Şaşkın şaşkın bakar ve alıçlığının verdiği utançla, âdeta bir saklanma ihtiyacıyla, suratını dizlerine kapatır. - Genç aklımdan çıktı!
- GEORGE - Töheler olsun yarabbi! -Mütevakkil bir eda ile- ne ise bak dinle... hani kuzeyde, beraber çalıştığımız bir çiftlik vardı ya... bir kaç gün evvel ayrıldığımız çiftlik... hah işte şimdi gene ona benzer bir yere, çalışmaya gidiyoruz.

- LENNIE - Kuzey mi?
- GEORGE -- Yani kuzeye düşen taraf... Hedd'deki çiftlik canım...
- LENNIE - Hay Tabii hatırlıyorum... Weed'deki çiftlik..
- GEORGE - Hep Hazreti Eyyup sabrı gösterircesine -Gittiğimiz çiftlik şu yanda... dosdoğru yürüdük mü, on on beş dakika sonra, oraya vardık demektir. İçeri gireceğiz, evvelâ patronu göreceğiz.
- LENNIE - Ders boller gibi "Evvelâ patronu göreceğiz?"
- GEORGE - Tamam, şimdi iyi dinle! ^{OK HAZRET} Adama iş kartlarımızı vereceğim. Ama sen hiç ağzını açmayacaksın, anladın değil mi? Sakın konuşayın deme. Tek bir lâf yok.
- LENNIE - Tek bir lâf yok...
- GEORGE - Herif senin kafandan gayri müsellâh olduğunu çakacak olursa, avucumuzu yaladığımız gündür, İş miş hak getire! Halbuki lakırdı edişini işitmeden evvel, seni iş başında, şöyle bir çalışırken gürdü mü, diyeceği kalmaz vaziyet tıklarına girer. Anladın değil mi?
- LENNIE - Anladım George... Tabii anladım.
- GEORGE - Mükemmel. Öyle ise söyle hakayım, patronun karşısına çıkınca ne yapacaksın? *Az önceki ustamı belgininisi orardı. Şimdi tek hedefi durur ama iş bitmez. Yabancılar da or*
- LENNIE - Zihnini toparlamağa çalışarak -Şey yapacağım... şey... hiç ağzımı açmayacağım... tek bir lâf yok öyle put gibi duracağım.
- GEORGE - Yüreği rahatlıyarak-Yaşsa, aferin kıllı bebek. Şimdi unutmak için, bunu bir kaç here tekrarla bakalım.
- LENNIE - Alçak sesle, kelimeleri tane tane söyliyerek mırıldanır- Hiç ağzımı açmayacağım... konuşmayacağım... hiç ağzımı açmayacağım.. Arkası bir fısıltı gekline girerçek işitilmez bir hal alır-
- GEORGE - Bir şey daha var. Öbür çiftlikteki gibi haltlar karıştırmıyacaksın burada.
- LENNIE - Hayretle-Öbür çiftlikte ne haltlar karıştırdım ki?
- GEORGE - Ya, demek onu da unuttun?
- LENNIE - Muzafferâno ha sahi, öbür işimizden bizi çıkardılardı...
- GEORGE - Tiksinir gibi -Sevsinler! İşten çıkarılmışız... Kaçtık be, canımızı zor kurtardık! Tabanları yağlayıp ne koştu o!.. Topu birden peşimize düştüler, dört döndüler ama, berket versin enseliyemediler.
- LENNIE - Neşçyle -Ha sahi, orasını unutmamışım. Bak hemen aklıma geldi.

- GEORGE - Sirt üstü kuşlara yatarak ellerini omucunun altına sokar. Bu ara, Lennie, tekrar onun her hareketini taklit eder. -Hani sen de böyle bir baş belâsısın ki! Kuyruğuma takılıp durmadan, gel keyfim gel, rahatça yasar giderdim. Sen olmasan, her şey tıklarına girerdi...
- LENNIE - Endişeyle -Şimdi biz, çiftlikte çalışacağız George.
- GEORGE - İyi, artık orasını anladın. Lâkin bu geceyi burada geçirmek lâzım geliyor, zira... keyfim böyle çöküyor, oâni azîz açık havada uyumak istiyor.

Akşam karanlığı süratle çökmekte, günün son ışıkları gecenin koinunda erimaktadır. Hafif bir rüzgâr, yerden yaprakları kaldı-
rarak esor. Uzakta bir köpek havlar.

- LENNIE - Neden çiftliğe gidip yemeği orada yemiyoruz? Elbet çiftlikte insana yemek verirler.
- GEORGE - Nedoni medoni yok bunun. Canım öyle çekiyor. Şurası hoşuma gidiyor. Yarın, nasıl olsa iş başlıyor. Gelirken yolda harman makineleri gördüm; senin anlayacağın artık bundan sonra buğday çuvallarını sırtlayıp ha babam taşımak var. Yükün altında kasık çatlatmak, fitik olmak var. Zorla değil ya, bu akşam şurada kalıyorum. Sirt üstü yatıp yıldızlara bakıyorum! Bu akşam buğday çuvalı da yok, zarzurt edecek patron da.. Bu akşamki ikamet bédava tarafından... bu çatı altı beleştin! Hem bak Lennie, şu tepemizdeki çatının güzelliğine bak... çatı değil, kocaman bir saray kubbesi bu.
- LENNIE - Dizlerinin üzerindedoğrulur, George'un yüzüne eğilip bakar, şikayetli, çocuksu bir sesle -Yemek yemiyecek miyiz?
- GEORGE - Tabii yiyeceğiz. Biraz çalı çırpı topla. Torbamba üç kutu fasulya konvervesi var. Sen ateşi hazırlarken, ben de onları açarım. Isıtmadan yeriz, soğuğu da güzel olur.
- LENNIE - Çocukvarî bir tatlılıkla -Fasulyeyi ben domates salçası ile severim.
- GEORGE - Sevme diyen yok ama domates salçası da yok! Hadi git, tahta parçası, kuru dal falan topla. Hem öyle orada burada alık alık oyalanıp durma... elini çabuk tut, bak karanlık basıyor.

Lennie hantal hantal yerinden kalkar, çalılaların arasında kaybolur. George fasulye kutularını çıkarır, iki tanesini açar ve birdenbire başını çevirerek ortalığa kulak verir. Lennie'nin gittiği tarafta hafif bir su şapırtısı duyulur. George o yana doğru bakar, başını sallar. Lennie elinde incecik bir iki tane söğüt dalı ile geri gelir.

GEORGE

- Ver şu fareyi bakalım.

LENNIE

- Masumeyit taslamaya çalışarak- Hangi fareyi George? bende fare yok ki.

GEORGE

- Elini uzatarak- Hadi, hadi! Ver çunu! Maval okuma.

- Lennie tereddüt eder, geri çekilir, kaçmak ister gibi bir hal alı öteki bariz bir sesle- Voriyor musun şu fareyi, yoksa Kafanı patlatayım mı?

LENNIE

- Anlamadım, neyi ver diyorsun?

GEORGE

- Numara yapma, domuz gibi anladın. Fareyi ver diyorum.

LENNIE

- Ağlamak üzere- Neden bende durmasına raki olmuyorsun?

Anlamıyorum ki. Kimsenin faresi değil. Kimseden çalmadım. Yolun kenarında, yerde buldum.

- George'un fareyi almak için uzanan eli, halâ uzandığı gibi, mütehakkim bir ısrarla durur. Lennie, sahibinin attığı topu getirmek istemiyen bir fino köpeği gibi yavaş yavaş yaklaşır, geri çekilir, tekrar yaklaşır. George sert bir hareketle parmaklarını şakırdatarak emrini tekrarlar ve bu parmak şakırtısı üzerine nihayet fareyi George'un avucuna bırakır.

Fena bir şey yapmıyordum ki; şöyle sevip oksuyordum:

Bu da mı kabahat?

GEORGE

- Ayağa kalkar ve olanca kuvvetile fareyi çalılığın içine atar, suyun kenarına giderek ellerini yıkar - Aptal Salak! Kuş boynunla bir de adam kandırmağa kalkışıyorsun ha? Demek ayaklarının ıslak olduğunu görünce, o musibet şeyi almak için suya girdiğini akıl edemiyeceğimi sandın?

- Lennie, köpek yavrusu gibi sosler, iniltiler çıkarır - Hah, bir bu eksik! Bobak gibi ağlamağa kalkış bakalım. Tövbeler olsun yarabbi, yahu boyundan bosundan utan bari!

- Lennie kendine hakim olmağa çabalar fakat dudakları titrer, sarfettiği gayretle, yüzü tekallus eder. George bir an, elini Lennie'nin omuzuna koyarak - Bak beni dinle

Lennie, fenalık olsun diye almadım onu...
Sovilecek bir tarafı kalmamış ki oğlum...
fare ölüsü bu... hem okşaya okşaya cıcığını
çıkarmışsın. Canlı bir fare yakala, o zaman
barakırım bir iki dakika sever okşarsın.

LENNIE

- Başka fare nerde bulunur, bilmem ki. Bana fare veren bir hanım vardı, bak onu hatırlıyorum. Ne zaman eline bir fare geçse, okşıyayım diye bana verirdi, ama bu hanım şimdi yok, ne oldu ona?

GEORGE

- "Bir hanım vardı" deyişe bakın... uzat şu çalılıarı... demek o hanımın kim olduğunu da unuttun ha? Teyzendi yahu, Clara teyzen. Kadıncağız en sonunda, senin eline canlı bir şey vermeğe tövbe etmişti. Okşamak sevdasıle bir mancıklamadır tutturuyor, avucuna ne alsen hemen öldürüyordun.

LENNIE

- Mahzun mahzun, âdeta özür diler gibi - ~~Öyle~~ küçük şeyler ki. Şöyle okşıyayım diyorum, elimi ısırmağa kalkışıyorlar, kafalarını azıcak çimlediğim gibi hemen ölüveriyorlar... Çok küçük şeyler de ondan öyle oluyor... Ah o söylediğin tavşanlara bir sahip olabilsek George. Onlar fareler gibi küçücük doğillerdir, değil mi hele?

GEORGE

- Tavşan lafından gak dedim artık. Hadi bir lokma bir şey yiyelim!

- Sahneye gitgide karanlık basmıştır.

Nitekim George ateşi yaktığı zaman, bunun ışığı, yegâne aydınlığı teşkil etmektedir.

George Lennie'ye açmış olduğu fasulye kütularından birini uzatır.- Dört kişiye yetecek kadar fasulye var.

LENNIE

- Atasın öbür tarafına oturmuştur. Sabırlı bir taannütle - Fasulyeyi ben domates salçası ile severim.

GEORGE

- Bomba gibi batlıyarak-Sovemes ol! Ulan avucunu yala dedik ya! Zaten ortada ne yoksa, sen onu seversin. Hey yarabbim, yalnız başıma olmasam ne rahat yaşıyorduk şu dünyada. Türlü belâlara çatmıyacak, her ay sonunda elli papeli aldim mı şehre gidicek, istediğim gibi her vurup herman savuracaktım. Ne zannettin la! Bağında sen olmasan, kendi kendimi şöyle bir yoklar: "George oğlum, canın mı çekiyor?" derim... kalkar kârhaneye giderim, sabaha kadar kurdumu dökerim. Karnım mı aç? İstediğim yerde zıkkımlanır, aklımdan esen, ağzımı sulandıran ne varsa getiririm sofraya...

LENNIE

- Şikayet dolu bir sesle fakat tatlılıkla- Ben domates salçası istemiyordum ki...

GEORGE

- Genç haşin- Bu dediklerimi her ay, bir kere olsun yapabilirdim ya! Canına yandığının dünyası! Bağında sen olmasan, koyfim çekince koca bir şişe viski alırım, ne biloyim, bir kahveye kurulup iskambil, yahut da bilârd oynarım... Bir şeyler yaparım işte... --Lennie dizlerinin üzerinde doğrulur, ürkmüş, afallamış yüzünü atasın üstünden doğru uzatarak bakar durur.- Ama nerde... saydıklarımın biri, tek bir tanesi bile yok! Ya ne var? -İstikrahla- Beyimizin yüzünden çektiğim türlü belâlar. Hiç bir yerde dikiş tutturamaz, üstelik her seferinde bir halt karıştırır, beni de içimden eder.

LENNIE

- Korku içinde- Bon fena bir niyetle söylememiştim ki...

GEORGE

- Senin yüzünden, koca memlekete sığamaz olduk. Helo şükür, bir yere kapılandık dorken, kaçımıza tekme yeyip, yollara düşüyoruz. Bu kadarla kalsa gene eyvallah diyeceğim. üstelik kurnumuz bokten çıkmıyor. Ne yapıp edip bir haltlar karıştırıyorsun, sonra da seni kurtarmak gene bana düşüyor. Zaten, kötülerden fazla aptallardan kork derler. - Avaz avaz bağırarak- Öküz gibi bakıp durma suratıma. Hep bu salaklığın yüzünden başım derde giriyor! - Lennie, arkadaşının ağzından kopan acı ve alaylı söz çağlıyanının elleriyle durdurmağa yeltenmektedir- Kötü niyeti yokmuş beyimizin, sadece kızın entarisine el sürmek istemiş. Parelere mincıkladığı gibi, entariyi de okşamağa kalkışmış! Elbiseyi ellemekten başka bir moramın olmadığını, kız nerden akıl etsin?

- LENNIE - Panik halinde- O türlü şeyler istemiyordum George.
- GEORGE - Evet malûm, o türlü şeyler istemiyordun. Kızın, etinden et kopar gibi, ciyak ciyak bağırmasını da istemiyordun. Ellerinde tüfeklerle herifler bizi ararken, bütün gün yüzü koyun sulama hendeklerinin içinde saklanmak zorunda kalmamış mı istemiyordun. Her zaman, her dakika aynı hikâyeye. Hep istemediğin şeyleri yaparsın. Alimallah, elimden gelse ne yaparım biliyor musun? Sonu bir kafese kapatırım, yanına da bir milyon fare veririm. Didiklenmek, mancıklanmak neymiş gör bakalım. George'un öfkesi birden bire geçer, Lennie'nin yüzündeki korku ifadesini, ancak o dakika görüyormuş gibidir. Söylediklerinden utanarak, gözlerini indirir, ateşi seyre dalar. Elindeki bıçakla bir kaç fasulye alır, bunları bıçağın yüzünde muvazeleneli bir şekilde tutarak ağzına götürür.-
- LENNIE - Bir sükunet vakfesinden sonra- George'ın duymamazlıktan gelir, cevap vermez- George!
- GEORGE - Ne istiyorsun?
- LENNIE - Şaka yaptım George. Domates salçası istemiyorum. Şimdi surada, önümde olsa bile gene ağzıma sürmem.
- GEORGE - Kendini kabakhatli hissettiği için surat asarak- Ne diye ağzına sürmiyecekmışsin. Olsa tabii istediğin kadar ziflenirdin.
- LENNIE - Hiç de ziflenmezdim George. Hepsini sana bırakırdım. Fasulyelerinin üstüne lipe lip dökerdin salçayı... ben elimi bile sürmezdim..
- GEORGE - Asık suratını bir türlü değiştirmeye yanaşmıyarak ve Lennie'ye bakmak istemiyerek - Başımda olmasan ne rahat yaşayabileceğimi düşün- dükçe zıvanadan çıkıyorum. İnsana bir dakika bile rahat vermiyorsun.
- LENNIE - Başımı alıp gideyim mi dersin, belki o vakit rahat olursun, ha?
- GEORGE - Nereye gidebilirsin ki?
- LENNIE - Bir yere giderim.. nah işte şu dağlara giderim... elbet kafanı sokacak bir mağara bulurum.
- GEORGE - Bak hele! Ne yer ne içersin? Karnını doyurmanın çaresini bulacak kadar akıl yok ki kafanda.
- LENNIE - Elbette bir şeyler bulurum. Öyle domates salçasıyla yenecek âlâ yemekler olmayıversin. Açıkta, güneşlene güneşlene yatarım... Kimse de bana fenalık edemez... Hem bir fare bulursam, istediğim kadar yanımda, koynumda tutarım. Kimse gelip onu elimden alamaz!

- GEORGE - Nihayet gözlerini kaldırarak- Hadi kusura bakma aksiliğim tuttu. Ne o, daraldık mı?
- LENNIE - Fırsattan istifade ederçk- Yok yâni beni istemiyorsan... dosdoğru şu delâhara çıkar, bir mağara bulurum kendime. Ne zaman olursa olsun giderim ben.
- GEORGE - Hadi bırak bu lafları. Seni yola getirmek için mahsus öyle söyledim. Karamda kalmanı tabii istedin. Farc meselesine gelince, işin fena- lığı, onları hep öldürüyorsun. - Bir sükût vakfesi- Biliyor musun ne yapacağım? İlk fırsatta, sana bir köpek yavrusu bulacağım. Bolki daha dayanıklı çıkar. Fareden iyidir ya... Onu istediğin gibi sık sık okşarsın.
- LENNIE - Bu oltaya yanaşmıyarak- Yok yâni, beni istemiyorsan açık açık söyle. Hemen şimdi başımı alır giderim. Kendi kendime yaşatım, kimse de farelerimi elimden almaz.
- GEORGE - Söyledik ya, yanımdan ayrılmanı istemiyorum. Hem mazallah oralarda yalnız kaldınlar, seni çakal makal zannedip vuruverirler. Clara teyzen öldü ama, yalnız dolaşmana yüreği razı değildir. Hem malûm ya bana emanetsin. Emanete hiyanot olmaz.
- LENNIE - George?
- GEORGE - Hı?
- LENNIE - Kurnazlık taslıyarak- Öyle ise, gene her vakitki gibi anlatıversene
- GEORGE - Ne anlatacakmışım?
- LENNIE - Tavşanları?
- GEORGE - Öfkelenmeğe başlıyarak- İş yok!
- LENNIE - Ne olursun George... hadi anlat... her vakitki gibi, bir yol daha anlat.
- GEORGE - Lâfı bile hoşuna gidiyor, köftchor! Öyle değil mi? Pak âlâ, dilim aşınmaz ya, anlatayım, Sonra da yatağımızı serer, yemeğimizi yeriz.
- LENNIE - Hadi başla George.

Lonnie dürülü yorganını açar. Yanlamasına uzanarak, başını dirseğine dayar. George de yorganını çözer, üzerine bağdaş kurup oturur George bundan sonraki sözlerini, sanki bütün bu lafları bir çok defalar tekrarlamışçasına muayyen bir ritim ile söyler.

GEORGE - Bizim gibiler, bir çiftlikten ötekine sürten bizim gibi işçiler, dünyanın kimsesiz, en yalnız insanlarıdır. Ana baba yok, ot ocak yok. Karı kızan yok. Bir çiftliğe gelir kapılanırlar, kenara birkaç kurug koymak için, kan ter içinde çabalar dururlar sonra şehre yol lanır, elde avuçtaki paranın altından girip üstünden çıkarlar. Dün yalığı tüketir tüketmez, yallah başka bir çiftliğe kapağı atar, yeni baytan, geberesiyo, çalışır ha çalışırlar. Böyleleri için istikbal mistikbal diye bir şey de yoktur.

LENNIE - Mesrur- Tamam, tamam; şimdi de bizim halimizi anlat.

GEORGE - Hep aynı tonla, adeta hususî bir makamla, şiir okur gibi- ~~Bizim~~ ~~halimiz...~~ ~~şambaşkadar,~~ ~~bizim halimiz onlarinkine benzemez.~~ Bizim önümüzde bir ümit, bir istikbal var. Yanbaşımızda iki laf edecek, dörtleşecek bir kuloğlu, bir canyoldaşı var. Ötekilerin yaptığı gi " gidecek başka bir yer yok" diye, meyhanе köşelerinde, olan biten paramızın köküne darı ekmeğe mecbur değiliz biz. Hesolâ ötekiler bir haltedip kodese düşseler, kimin umuruna gelir ki... İsterse sittin sene yatadursunlar....

LENNIE - --Artık kendini tutamaz bir hale gelerek, birden lafi keser- Ama bi öyle değiliz! Neden değiliz? Çünkü... çünkü benim iyiliğimi isteyen sen varsın... senin iyiliğini isteyen ben varım... İşte işin esası bu! -Güler- Hadi arkasını sen söyle George?

GEORGE - Artık ezberledin. Alt tarafını kendin getir.

LENNIE - Yok, yok! Benim unuttuğum yerler oluyor. İlerde neler yapacağımızı anlat. En güzel tarafı o...

GEORGE - Bir daha seferet

LENNIE - Kuzum şimdi anlat. Ne olursun şimdi anlat. Neler yapacağımızı da anlat.

GEORGE - Hadi öyle olsun. Ne diyorduk? Ha, biriktire biriktire, bir gün par sahibi olacağız... Bu parayla küçük bir ev alacağız... İki güç dön de arazi.. Sonra bir inek, bir kaç domuz...

LENNIE - -Avaz avaz- Zenginler gibi yaşayacağız! Tavşanlarımız da olacak, Hadi arkasını da söyle George! Bahçeye neler ekeceğimizi... kimesi de nasıl tavşan yetiştireceğimizi anlat... sonra şeyi... hani kışı sıpır gıpır yağın yağmuru... sobayı... sütün üstündeki kaymağı...

hani bıçakla kesecek kadar, kalın kalır tutan o güzelim kaymağı...
hadi hepsini anlat George!

GEORGE

- Mademki bu kadar iyi biliyorsun, kendin tamamile!

LENNIE

- Ben söylerken, senin anlattığın gibi olmuyor. Hadi çabuk, yarım bırakma, tavşanları söyle, onlara benim bakacağımı falan, hepsini söyle...

GEORGE

- Mütevakkil- Pek âlâ. Hasılcı bakayım... büyük bir sebze bahçemiz olacak... tavşan kümesimiz... piliçlerimiz olacak. Kışın yağmurlu havada: "Anasını satayım! İşe mişe yan çizeceğiz. Sobayı gürül gürül yakacağız, başına kurulup, yağmurun şıpır şıpır yağışını dinliyeceğiz. May geçmişti tenekeli dünya- Bıçağı ike yemeğe koyulur- Üst tarafını söylemeğe vaktim yok. -Yemeğini atıştırmağa başlar, Lennie de her yudumda ağzından bir kaç fasulye düşürerek, dökce saça onu taklid eder-

GEORGE

- Bıçak avucunda, el kol sallıyarak- Yarın patron efendi, seni sırtıya çektiği zaman ne diyecaksin bakalım?

LENNIE

- Tam lokmasını çiğnerken birdenbire durur ve ağzındaki zorlukla yutarak- Şey... diyeyeceğim ki... bir şey demiyeyeceğim... hiç bir lâf etmiyeceğim.

GEORGE

- Aferin, iyi bellemişsin. Doğrusu işi ilerletiyorsun. Bu gidişle tavşanlara bakmak vazifesini sana pek âlâ verebileceğim. Hele söylediklerimi böyle güzel güzel aklında tutacak olursan.

LENNIE

- Gururdan boğuklaşan bir sesle- Hiç aklında tutmaz olur muyum!

GEORGE

- Birdenbire bir şey hatırlamış gibi, bıçağının ucunu Lennie'nin göğsüne doğru uzatarak- Şş bana bak... burayı iyice bir gözden geçir... her tarafa şöyle iyice bir bak. Aklında kalır mı dersin? Gideceğimiz çiftlik, şu yolu tutunca- buradan aşağı yukarı on onbeş dakika çeker. İrmağın yanı başından yürüdün mü dosdoğru çiftliğin önüne çıkılır.

LENNIE

- Dikkatle etrafı süzerek- Aklında tutarım. Patrona bir şey söylemiyeceğimi nasıl hatırladım?

GEORGE

- Tabii hatırlıydın. Şimdi sözümü iyi dinle Lennie: Eğer gene başına bir belâ açacak olursan, doğru buraya gelir, şu çalılıarın içine saklanırsın, e'mi?

- 13 -
- LENNIE - - Ağır ağır- Çalılıkların içine saklanırım.
- GEORGE - Ben gelip bana sesleninceye kadar, meydana çıkmâssın. Acaba aklında tutulacak misin?
- LENNIE - Tabii tutarım. Ben gelip bana sesleninceye kadar, çalılıkların içinde saklanacağım.
- GEORGE - Ama sen gene gayret et, sakın başımızı belâyâ sokmâ. Yoksa tavşanlara hasret kalırsın, bak söylüyeyim?
- LENNIE - Başımızı belâyâ sokmayacağım. Tek bir lâf etmiyocoğım.
- GEORGE - Tamam! İyice anladın. Daha doğrusu, inşallah anlamışsındır diyelim.
- George yorganının üzerine uzanır. Ateşin ışılıtları gitgide sönmeğe başlayarak, ancak iki arkadaşın yüzünü aydınlatacak kadar kuvvetsiz bir hal alır. George hâlâ konserve kutusundan fasulye atıştırmakla meşguldür. -Şimdi güzel bir uyku çececeğiz... şöyle sırustü.. Yıldızlara, yapraklara baka baka dalacağız... Artık ateşe bir şey atma. Bırak kondi kendine sönsün. Vay anasını, doğrusu şaşılacak şey: İş yapmak zorunda olmayınca... İşkembe de dolunca.. İnsana boyunduruğu çözmüş gibi nasıl da bir rahatlık geliyor?

Bir kaç dakika suskun dururlar. Uzaklarda bir baykuş öter. Irmağın öbür tarafında bir çakal uluması duyulur ve civarın bütün köpekleri havlıyarak buna karşılık verirler.

- LENNIE - -Hemen hemen sifiri karanlıkta- George?
- GEORGE - Ne istiyorsun?
- LENNIE - Her renkten tavşanlarımız olacak değil mi?
- GEORGE - Sorar mısın! Kırmızı, mavi, yeşil. Milyonlarca!
- LENNIE - Tüylori uzun uzun olacak değil mi? Hani Sacramento panayırında gördüğüm tavşanlarınkı gibi?
- GEORGE - Evet. Uzun tüylü. İpek tüylü!
- LENNIE - Hani gayet istemezsen beni, gidip bir mağarada da yaşayabilirim.
- GEORGE - Tatlı bir sesle- Tıraşı kes!*
- LENNIE - - Uzun bir sükûttan sonra - George?
- GEORGE - Gene ne var?
- LENNIE - Tıraşı kesiyorum.

Uzaklarda bir çakal ulur.

"doya doya için çocuklar...." dedi. Kapı açılır. Patron içeri girer. Kısa boylu, tıknaz bir adamdır. Adı keten bezinden mavi pantolonu, flanel'lon bir gömleği, düğmeleri çözükle bir yeleği ve siyah ceketi vardır. Bağımla: Mahverengi, kirli bir fötr şapka. Ayağında: mahmuslu, yüksek ökçeli çizmeler, Umumiyetle başparmaklarını kemerine geçirerek durmak itiyatındadır. Candy ayaklarını sürüye sürüye, çolak bileğiyle sakalını kaşıyarak kapıya doğru gider.- Şimdi geldiler. - Candy kapıyı ardından kapatarak sıvışır-

- Ready ajansına, bu sabah için iki adama ihtiyacım olduğunu yazmıştım. İş kartlarınız yanınızda mı?

- Cevaplarını karıştırır, istenen kağıtları çıkarıp, patronuna uzatır.-
Buyrun.

- -Okuyarak- Demek kabahat iş Bürosunda değilmiş. Bu sabah, iş başında olmanız yazılı işte.

- Otobüs şoförü bizi dalgaya getirdi. Onbeş kilometrelik yolu, tabana kuvvet yürüdü. Cenabet herif "Tamam, goldiniz!" dedi, indirdi. Bir günlük yolda bırakmış bizi. Üstelik, işaret edip durduracak, beleşten bir otomobile filan da rastlayamadık.

George, Lennie'ye mahsus gözlerini aç aç, dikkat et der gibi bakar. Lenni'de bir baş işaretile, anladığını bolli eder.

- Fena oldu. Bu sabah buğday ekibini iki kişi eksik yolladık. Artık öğle yemeğinden evvel gitseniz de bir faydası yok. Hem belki yolu da bulamazsınız.- Cebinden puantaj defterini çıkarır. Arkasına bir kurşunkalem sıkıştırılmış sahifeyi açar. Kalemını diline götürerek ıslatır. - Adın ne?

- George Horton.

- George Morton. - Yazar- Seninki?

- Onun adı Lennie Small.

- Lennie Small,- yazar- dur bakayım, bugün ayın... yirmisi. Yirmisi, öğle vakti... -Bir darp işareti kor, defteri kapar, cebine sokar.-
Bundarı evvel nerede çalıştınız?

- ON - -Lennie'ye- sen de mi?
GE - Evet.
ON - Lennie'ye- Güçlü kuvvetli adama benziyorsun.
GE - Çalışmasına diyecek yoktur.
ON - Çok sessiz görünüyor...
GE - Konuşkan değildir ama siz onu iş başında görün. Boğa gibi kuvvetlidir.
GE - -Gülünseyerek- Boğa gibi kuvvetliyindir.

George dik çik arkadaşının yüzüne bakar, ve Lennie tenbihleri unuttuğunu verdiğini utançla başını eğer.-

- ON - -Birdenbire- Yok canım? Elinden ne iş gelir?
GE - Her işi bilir.
ON - -Lennie'ye- Ne iş bilirsin diyorum?
GE - -Hareketle- Ne emredilirse yapar. -Lennie sinirli, adeta hayvanımsı sesler çıkararak George'a bakar- Arabacılığı vardır. Buğday çuvallarını taşır. Pulluk kullanmasını bilir. Deneyin, görürsünüz.
ON - -George'a dönerek- Madem öyledir, ne diye bırakmıyorsun, kendi cevap versin? -Lennie güler- Niçin gülüyor?
GE - Siniri tuttu mu öyle güler.
ON - Tuhaf şey!
GE - -Kuvvetli bir sesle- Çok iyi çalışır. Ne kadar iş verseniz yılmaz. Akıllıdır, sekidir demiyorum, çünkü işin doğrusu, kafadan yana pek kuvvetli değildir, ama ikiyüz kiloluk balyaları ih demeden kaldırır.
ON - Başparmaklarını kemerinin arasına geçirerek- Tapon mal yutturur gibi ne diye dil döküyorsun öyle?
GE - Anlamadım?
ON - Öyle ya, bu adamdan çıkarın ne? Açık açık söylesene... yoksa gündelik lerine ortak mısınız?
GE - Ne münasebet. Bu da nereden aklınıza geldi?
ON - Ne bileyim... Şimdiye kadar başkasının hesabına böyle çene yoranı görmedim de. Bu işde yüzde kaç koparıyorsun, onu öğrenmek istedim.
ON - Akrabayız.. teyzemin oğlu oluyor. Anası bana emanet etti, aman yanından ayırma diye yemin verdi. Küçükken kafasını at çiftteledi. İş başında kimseden aşağı kalmaz... sade pek zeki değildir, başka bir

- -Gitmek üzere iken yarı döner- Hiç zaten buğday çuvallarını sırtla-
mak için kafa işletmeğe pek lüzum da yok ya.- onlara doğru döner-
Sade yaş tahtaya basmadığımı bilmiş ol Morton, Bundan sonra gözüm
hep üstünüzde. Hem söylesene bakayım, Weed'den niçin ayrıldınız?
- -Telaşla- İş bitmişti.
- İş neydi?
- Şey... lağam kuyusu açıyorduk.
- -Bir sükut vafesinden sonra- Pek ala. Dediğim gibi, bana bir kata-
kulli çevirmeğe kalkmayın, pişman olursunuz. Size benzer nice açık
gözlerin hakkından gelmişimdir. Yemekten sonra buğday ekipleri ile
gideceksiniz. Arpa kaldırıyoruz. Slim'in postasiyle gidirsiniz.
- Slim?
- Evet. Postabaşıdır o. Uzun boylu, iri yarı biri. Yemekte görürsünüz.
-Patron bu noktaya kadar, gayri şahsi bir şekilde, sırf "İŞ" bakımın-
dan konuşmuştur. Soğuk, kuşkulu davranmıştı. Bundan sonraki muhavere
parçalarında, canı yarenlik etmek istiyorsa da, taşıdığı mesuliyet
yükü ve mevkiî buna meydan vermiyormuş gibi bir haleti ruhiye içinde,
yavaş yavaş o temkinli ciddi halinden sıyrılmağa başlar. Kapıya doğru
gider fakat bir tereddüt vakfesi geçirerek biraz daha nazik, daha ba-
bacan görünmek arzusuna düşer.- Çoktanberi mi yollardasınız?
- Bariz bir şekilde ihtiyatlı davranarak- Üç gün Frisco'da kaldık, iş
ilanlarını kolladık : durduk.
- -Hantal kaçan bir neşelenişle- Çalgılı meyhanelere bir merhaba diye-
mediniz galiba?
- -Totikte- İş peşindeydik biz.
- -Aradaki buz tabakasını kırmağa yeltenerek- Frisco yaman yerdir doğ-
rusu; ama cepte para olmak şartile.
- -Faka basmağa yanaşmıyarak- O türlü şeylere dökcek paramız yoktu
bizim. Yahut: eğlenceye verecek paramız yoktu bizim...
- -Karşısındakile "ısınip kaynaşmağa" imkan olmadığını görerek tekrar
buz gibi patron tavrını takınır- Yemekten sonra, harman makinaları-
nın ekipleriyle yola çıkarsınız. İşçilerim canla başla çalıştılar mı,
ben de onları memnun etmesini bilirim; dalga geçtiklerini gördüğüm
gibi de, yallah deyip kışlarına tekme basarım. Bir yol, arkadaşla-
rınıza sorun, ne biçim adam olduğumu öğrenirsiniz.
- -Yarı daire çizercosimö lönör ve barakadan çıkar.- 19

- Cesaretle- Eğer merakınız sade iki çift laf etmekse, o kaş göz oynatmalar kırıntılar ne oluyor?

- Mahzun mahzun- Hepinize hoş görünmek, yararlanmak istiyorum da ondan-
Gittikçe yaklaşan şu sesler duyulur:

"Bir maksatla sormadım azizim, bunda öfkelenecek ne var"--

"Öfkelenmiyorum, istintaka gelemem diyorum, işte bu kadar. Artık kabak tadı verdi bu iş."

KAVGA!

- Çabuk kaçın. Başımızı derde sokmayın allah aşkına.

- Curley'in karısı, camın ardından dışarı bakar, sonra usulca pence-
reyi örter ve kaybolur. Slim peşinde Curley, Carlson ve Whit olduğu
halde içeri girer. Slim'in ellerinde siyah siyah katran lekeleri var-
dır. Curley yanı başında yürümektedir.

- İzahat vererek- Bunda gücünecek ne var Slim, sormak kabahatmi bira-
der!

- İyi ama fazla kactı. Sorman bitmiyor ki. Burama geldi karını tutamıyor-
san bana ne yahu? Canımı sıkma allah aşkına.

- Kötü bir niyetle sormadım ki, laf olsun diye sordum. Olur a belki.
görmüşsündür dedim.

- Eyinden çıkmasın diye neden karına tembih etmiyorsun. Bizim bildiğimiz
kadar evinde oturur. Her birakıyorsun, ortalıklerde dollaşıyor, evinde
kendini pişiriyorsun. Tu gidişle başına bir iş açacaklar, bunu bilir
bunu söyleyin.

- Birden dönüp öfkesini Carlson'dan çıkarmak istercesine- sen kendi
isine bak yoksa dışarda hesaplaşırız ha.

- Kahkahayı basarak- Barut musun mübarek! Slim'i korkutmak istedin ama
sökmedi. Ağzının payını aldın oturdun aşağı! Zart zurtla iş bitmez.
İstediğin kadar boksör ol, viz gelir tırıs gider. O numaralara mete-
lik vermen oğlum. Sıkı ise sür elini bakayım. Ben de bodoslamadan
inip şöyle teşkilatını bir dağıtivereyim...

- Havan dövücünün hink değişti gibi- Vazelin dolu eldivene kitaksi!

- Adem hışımla bir bakar ve birdenbire av köpeği gibi ortalığı koklama-
ya başlar- Vay anasını, buraya gelmiş olacak... Kokusunu alıyorum...
demek buradaydı ha. -George'a sen buradan çıkmadın, ötekiler dışarday-
dı, hak mık dinlemem, çabuk, söyle diyorum sana.

... sıkılmıştır. Mukadder olan akibete göğüs germeğe karar vermiş
... Ayağa kalkar. Ağır ağır ceketini çıkarır, büyük bir dikkatle
... keti katlar. Lakayıt, yek ahenk bir sesle- :Bellî ki suratının orta-
... budur deşip sana bir tane oturtmak icabediyor... ve galiba bu işi
... mak da bendenize düşecek Patronzadem!

Lennie bu sahneyi dikkatle, hayran hayran seyretmektedir. Lafın so-
... da, ağzından sinirli bir kıkırtı kaçıırır.

KAVGA

Birden ona dönerek- Ne gulliyorsun olan?

Başkın- Ha?

Bomba gibi patlayarak- Gec karsıma. Kozunuzu paylasalım, hiyar oğlu
yan Hadi ne duyuyorsun kalksana, alay etmek nasılmış, gösterivere-
in sana.

Lennie korka korka George'a bakar. Ayağa kalkar, geri plana doğru
... nişmeğe yeltenir. Curley, bir yandan yumrukları birbiri ardınca par-
... z sallaya, Lennie'yi takip eder. Ötekiler, dögüşenlerin önüne birikir-

lar- (Şu sözler duyulur) "Erkekce bir iş değil ki bu... Zavallının ne
babahatî var... Bırak sunu Curley, yuh olsun sana be... Yahu, kolunu

aldırıp vermaycaz bir tane. Ne korkuyorsun yapıştır... " "Ulan bırak
eri adam nefes alsın... Bırak da göyle bir toparlansın... "

-Dehşet ve korku içinde, haykırarak, ağlıyarak, -George, söyle dokun-
masın bana... söyle suna...

Benden izin, göster kendini Lennie, Durma artık. İndir bir tane,

- Ani bir çığlık, müthiş bir feryat kopar. Erkek gurubu açılır, ve
Curley'in eli Lennie'nin Cendere halini almış avucunda yere yığıldığı

görüldür. -Bırak Lennie, vazgeçelim bırak sunu! Elini karmış... Vay
canına... su hale bakın... Neşal kavim... kaşınan... "

- Lennie yere yığılmış yatan adama, hala mengenedeymiş gibi elini sıkı
durduğu adama, korku dolu gözlerle bakar. Lennie'nin yüzü gözü kan için-
tedir. George Lennie'yi bir kere tokatlar. Curley'in iler tutar yeri
kalmamıştır...-

Bırak Lennie şunun elini, Slim gel yardım et, herifin eli kökten gidi-
yor.

- Lennie birdenbire avucunu açar, korka korka George'dan geri kaçılır.-

- ~~Sen söyledin George, sen söyledimin için yaptım. Bakıyordum isittim,~~
-Curlêy yere serilmiştir. Slim ile Carlson adamın üzerine eğilip,
eline bakarlar. Slim doğrularak, dehşet içinde Lennie'ye bakar.-
- ~~Bunu bir doktora götürmeli. Eli hecuma dönmüş. Sağlam bir tek kenik
kalmamış.~~
- ~~Ağlıyarak- Sen istenelim ki. Ben onun bir yerini acıtmak istemedim
ki~~
- ~~Carlson sen git arabaya hazırlat, Soledat'la götürüp bu ele baktırmalı.~~
-Hala ağlar gibi sesler çıkaran Lennie'ye dönerek ~~-Kabahat sende
değil, Kerata zorla amandı. Ulan akıl adam gibi değil, el diye bir
şey kalmamış benistey.~~
- ~~-Yaklaşarak- Bizim yol göründümü dersin? Curley'in babası pasaportu
dayayacaktır.~~
- ~~Bilmem ki... Curley'in yanına diz çökerek. -Sss, lafımı isiticek misin?
-Curley evet manasına gelen bir işaret yapar- Öyle ise bak kulaşını
ac, iyi dinle: Elini makineye kaptırdın biz böyle bileceğiz. Sen kim-
seve bir şey söyleyemersen, biz de söyleyebiliriz. Geneni tutmayın, oğlanı
koydurmaya kalkırsın, önümüze gelene işi anlatır, seni rezil kapaze
ederiz! Alay, bak sen de gör o zaman! -Curley'in ayağa kalkmasına
yardım eder- Hadi yürü bakalım. Carlson seni doktora götürecektir. Kapıya
doğru gider, -Lennie iki elini uzatır- Vay canına!~~
- ~~Geçti kenkâr da ondan. Ne yapacağını şaşırır. Söylemiştim ya sana akli-
olan Lennie'ye satılmaz diye... Yoo, sana değil, Candy'ye söylemiş-
tim.~~
- ~~-Ciddi ciddi başını sallıyarak- Dana söyledin. Hem de daha bu sabah;
Curley, durup dururken oğlana kancayı takınca söyledin. "Lennie ve
Candy müstesna, herkes sahneden ayrılır-~~
- ~~-Lennie'ye, tatlı bir sesle- ~~Senin suçum yok. Korkma artık. Sen benim
dediğimi yaptın. Hadi musluğa git de yüzünü yıka. Öyle bir haldesin.~~~~
- ~~Ben başımıza bela açmak istemedim.~~
- ~~Malum malum hadi gel seni musluğa götüreyim.~~
- ~~George?~~

- Ne var?

- ~~Vaz geçmedin değil mi? Tavşanlara gene ben bakacağım değil mi George?~~

- Yan yana, yatakhanenin kapısından çıkarlar.-

-:- İKİNCİ TABLO -:-

Dunartosi gece saat on.

Seyisin odası, ahırın duvarına bitişik, küçük bir kulube. Sahnenin ortasında, tahtadan bir kapı. Arkada ve sağda, dört köşe küçük birer pencere. Kapının bir tarafında, bir tezgah var, bu tezgahın arkasında tahta takozlara veya kancalı çivilere asılmış bir takım aletler görünüyor. Paşa takozlardan da, tamir görmekte olan kırık koşum takımları, dizginler, deriden kesilmiş sıyrımlar filan sarkıyor. Arka planda, Crooks'un yatağını teşkil eden kerevet. Yatağın üstünde iki raf. Bir tanesinde bir sürü ilaç kavanozları ve şişeleri sıralı. Diğerinde, yırtık, eski püskü kitaplarla, koçaman bir çalar saat. Dipte, sağ köşede, tek namlılı bir av tüfeği. Yerde döşeme tahtasının üstünde, tüfeğin yanında duran bir çift lastik çizme

Yatağın üzerindeki bir çividen, -sözüm ona- altın çerçevesi, iri bir gözlük sarkıyor.

Giriş kapısı, doğrudan doğruya ahıra açılmaktadır. Bütün sahne süresince, bu istikametten gelen at tepinmeleri, Mart hart saman çigneyen diş sesleri, yular zincirlerinin şıngırtısı, ara sıra da at kişnemeleri duyulmaktadır.

İçi boş, iki çivi fişisi iskenle vazifesini görmektedir. Çıplak bir ampul, tavandan inen kordonunun ucundan sarmaktadır.

Perde açıldığında, Crooks, yatağının üzerine oturmuş, sırtını merhemle uşmaktadır. Bu işi görçbilmek için de elini gömleğinin altına sokmuştur. Acıdan yüzünü buruşturmaktadır. Bir yandan sırtını uşa dururken, bir yandan da adalelerini germekte, hafifçe titremektedir.

Lennie kısa vücudu ile kapının bütün açıklığını kapatırcasına eşikte görünür. Bir müddet geçince, birinin mevcudiyetini sezi yolu

...hişmeden Crooks. sözlerini kaldırır, vücudu dikleşir, kaşları

aks - Lennie

ZENCİ - LENNİE

Lennie ahpaçlık taslarçasına gülümser.

-Barit- Ne hakla odama geliyorsun? Burası benim odam. Buraya benden başka kimse girmez.

-Sırta sırta- bir sev yapmıyorum ki. Köpeğimi sevmeye ahıra gidiyorum. Faktım odanda lamba yanıyor.

İster yakarım, ister söndürürüm. Lambama kimse karışamaz. Hadi, çek arabanı. Sizin odanıza beni sokuyorlar mı? Ben de odama kimseyi istemiyorum.

Masum masum- Bizim odava neden sokmuyorlar seni?

-Öfkeyle- Rengim bozukmuş da ondan. Hepsi ne güzel İskambil oynuyor, ama bana izin yok! Neden? Çünkü rengimiz kara! leş gibi kokuyorsun diyorlar. Asıl leş gibi kokan sizsiniz bel!

-Mahzun- Herkes sehre gitti. Slim, George hepsi gittiler. George dedi ki: "Otur oturduğun yerde, sakın bir halt karıştırma!" dedi. Odanda aydınlık görünce davanamadım.

-Anladık, ne istiyorsun, onu söyle?

-Hiic... aydınlık gördüm. İçeri girer, azıcık otururum dedim.

-Bir an Lennie'yi süzer, gözlüğünü çividen alıp kulaklarının üstünden geçirerek yerleştirir ve çıkışır gibi bir tonla- Zaten Ahırda da ne işin var anlamıyorum. Arabacı değilsin. Yükleme işçilerinin yeri mi burası. "Attan, katırdan anlamazsın, ne diye geliyorsun?"

-Sabırlı sabırlı- Köpek yavruları orada duruyor ya... Köpeğimi görmeye geldin.

-İyi ya a babam, git köpeğini gör. Seri buraya davet eden olmadı.

-Odanın içinde bir adım atar, hatırlar ve geri geri kapıya kadar gider- Köpeğimi biraz gördüm. Slim, fazla oksama dedi.

-Öfkesi yavaş yavaş yatışmaktadır. Daha mülayim kaçan bir sesle- İyi demis... Havvanları boynuna sandıktan çıkarıp duruyorsun. Anaları, nasıl oluyor da onları başka bir yere götürmüyor şaşıyorum doğrusu.

-Hissettirmeyerek odanın içinde ilerler- Anaları hiç ses çıkarmıyor. Kızıyor bana.

kağlarını çatar. Sonra yumuşayarak- Eri gel bir dakika otur. Mademki
otmaya, beni rahat bırakmaya gönlün yok, kazık gibi dikileceğine
eri otur. -Biraz daha nazik- Demek böyle ha, millet sehre tasındı?
Kopsi gitti. İhtiyar Candy'den başka kimse kalmadı. O da vatakhane
turnus, boruna kalıyordu. Bir vandan yontuyor, bir vandan
yanıyordu.

Özlüklerini düzelterek -Hesap mı yapıyor? Candy'nin hesapla ne alış
verisi var ki?

Varların, küçük evin hesabını yapıyor.

Övnettin mi be? Ne söylediyinin farkında değilsin galiba.

Ne tarlasından bahsediyorsun?

Satılacakımız tarla var ya... Bir de küçük ev, güvercinler...

Sen adam akıllı kaçırmışsın oğlum. Bu masalı da nereden nereden çıkar-
dın.

Sakin sakin- Masal değil. İşi yoluna kovduk. Yakında küçük bir evimiz
olacak. Zencinler gibi yaşayacağız.

Nahatça yatağına kurularak- Otur, su civi fıçısının üstüne otur.

-Koça gövdesiyle, küçük varilin üzerine yerleşmeğe çabalar- Sen masal
zannet. Masal değil ki. Söylediklerim hep doğru istersen George'a
sorabilirsin.

-Kara çenesini avucunun içine alır- Sen George'un arkadaşısın değil mi?

-Çururla- Ne zannettin ya. Biz her yere beraber gideriz. Hic ayrılma-
lız.

Bir müddet sustuktan sonra, farksız bir sesle- Bakıyorum bazen arka-
daşın sana laf söylüyor, bir kelimesini bile anlamadığın yok. Yalan mı?

Öne doğru eğilir- Doğru söylemiyor muyum?

Doğru. Kimi zaman öyle oluyor.

Adancağız konuşuyor, konuşuyor. Bir araba laf söylüyor. Anlattıkların-
dan birsey anlamıyorsun.

Sana birsey soracağım: Köpek yavruları ne kadar zamanda büyür? Söyle
sevip oksanacak hale ne zaman gelirler, dersin?

- Tekrar güler- Hiç değilse, insan sana istediği kadar içini dökebilir.
Üdip aleme yavarsın korkusu yok... Köpek vavruları mı? Onbeş günü
say. On beş gün sonra artık zarar vermez, istediğin kadar mıncıklarsın.
- Dalgın- George, işin kolayını bulmuş, içinden geldiği gibi konuşuyor
karşında. Sen de kovun kaval çimler gibi dinliyor, bir bok anlamıyor-
sun tabii -Yavaş yavaş hararetleterek- Her vakit akpak suretliyi din-
liyecek değilsin ya, bu sefer de kara yazlı konuşsun, rengibozuk konuş-
sun karşında, 'İos bunlar fasafiso laflardır, pek aldırmağa gelmez.
Zaten aklında tutacağın yok ya, Bu usulü çok gördüm. Biri, karşısın-
daki ile konuşur ha konuşur, öteki işitmedi veya anlamadı diyelim,
farkı yok, ikisi de aynı kanıya çıkar. İski insan konuşabilsin, içini
döksün. -Eliyle dizine vura vura -Mesela George sana başı sonu belir-
siz bir alay saçmaları sıralıyor. İşin mühim olan tarafı da bu laflar
değil. Bütün mesele konuşmak keyfinde oğlum. Başka biriyle, söyle
başbaşa oturup, içini dökmek keyfinde. - Fit verircesine- Diyeelim ki
George bir daha gelmiyor? Farzet ki, farzet ki, arkadaşın cızlamı
çaktı, bir daha ortalıkta görünmüyor? Ne yaparsın o zaman?
- Crooks'un sözlerini takip etmeğe çalışara'- Nasıl? Nasıl-
- Diyorum ki, hani mesela George gelmemecesine gitmiş olsa, ne yaparsın?
-İsrarla- Düçün bakalım, ne yaparsın?
- Kat'iyetle- George öyle sev yapmaz, İki günlük arkadaşlık değil bu...
Biz çok zamandır beraberiz. Gelir o... bu gece gelir, sesinde bir süp-
he tonuyla- Yoksa gelmivecek mi?
- İstirap vermekten hoşlanarak- İnsanlara güven olmaz. Hem farzet ki,
gelmek istiyoi da gelemiyor. Hepimiz can taşıyoruz. Meselâ bir kazaya
uğrar, vurulur, yaralanır, dönmeyiverir. Olamaz mı?
- Korku içinde- Ne bilirim ben? Hem sen ne demek istiyorsun? Yalan
söylüyorsun... George'un bir seysi yok. Durup dururken ne diye vurul-
sun... Uyduruyorsun.
- Hain hain- Söylüyeyim mi seni ne yaparlar? Tımarhaneye tıkarlar.
Boynuna köpek gibi bir tasma takarlar, en sonunda bana dönersin, bağ-
ladıkları verden bir karış öteye gidemezsin.
- Öfkeyle Crooks'un üstüne yürür- Söyle bakayım, George'u kim vurdu?

Ortada birsey yok. George'u yaran munan yok. Merak etme neredeyse
colin, yaka girmiyolar biker..

- Neder öyle süvlüyorsun? George'a fona sevler yormanı istemiyorum.
Böyle soylemin aklınızdan geçmesini bile istemiyorum.

- -Hatıştırmağa çalışarak- Hadi otur, otur. George'un bir şeyi yok.
Otur diyorum.

- -İlomurdanircasına- George'a kimsa iliseyim demesin ha.

- -Büyük bir tatlılıkla- Hah, iste, şimdi anlayacaksın... Bak belki an-
liyacaksın. Hayatta senin bir George'un var. Dönüp geleceğini bili-
yorsun. Ya hiç kimsen olmazsa, Ya Allah seni kara yaratmış diye, öte-
kilerin yanına giremesen. iskambillere kedi ciğere bakar. gibi baksan?
Ne halt edersin, söyle bakalım? Şuraya kapanıp okumaktan başka bir
çaren olmasa, ne yaparsın? Evet malum, hava kararana kadar nal oyumuna
alırlar seni, ona bir diyeceğim yok... Ama sonra ne yapacaksın? Kitap
okumaktan başka bir çaren, varmı? Sade kitap yeter mi? İnsanın bir cana
ihtiyacı var. Yanında biri olsun istiyor. -Ağlar gibi bir sesle yalnız-
lık kulların harcı değil, yalnızlık Allaha vergi. İnsan yalnız kala
kala dalınacak gibi oluyor. Alık salak kim olursa olsun ehemmiyeti
yok, işki yanında bir can olsun adamın belini büken hep bu yalnızlık...
insanı paçavraya çeviren hep bu kimsesizlik.

- -Yüreği rahatlıyarak- George gelecek. Belki gelmiştir bile. Kalkıp
bir bakayım.

- -Daha tatlı bir sesle- O lafları şaka olsun diye, seni korkutmak için
söyledim. Tabii gelecek. Ben kendi halimi anlattım.

- -İçi yana yana- George bir vane gitmez. Beni bırakmaz o öyle şey yapar
mı hiç.

- -Dalgın dalgın devam eder- Çocukluğumu hayal meyal hatırlıyorum. Baba-
mın bir tavuk çiftliği vardı... Orada geçen günlerimi hatırlamakla
avunuyorum. İki kardeşim vardı, ikisi de erkek. Hiç yanımdan ayrılmaz-
lardı, nereye gitsem, hep peşimdeydiler. Üçümüz bir odada, koyunkoyuna
yatardık? Bir çilek tarlamız vardı. Ufak bir yoncalığımız... Sabahle-
yin, güneş doğar doğmaz, tavukları çayıra salardık. Kardeşlerimle çi-
tin üstüne çıkıp oturur. onları seyrederdik. Bembeyaz gül çbikli tavuk-
lardı.

Samanlıktan geçer ve bavulu, otların altına saklar. Doğruduğu vakit, bir iki adım gerililerak sakladığı şeyin görünüp görünmediğini tetkik eder. Lennie, küçük köpeği otların içine sokup saklamaya çaballıyarak sessiz sessiz kadına bakar. Bu kıpırdanışlar ve saman hareketleri, onu ele vermiştir.

George - Kit

- Ay Üstüne kondu, ne oluyor, ne yapıyorsun orada?

- Suratı asık- Hic, oturunorum.

- Gördüm. Bir bavul getirdiniz.

- Adama yaklaşarak- Kimseye söylemiyeceksin değil mi?

- Hep asık suratla- Siznen isim yok benim. George tahihi etti. Siznen konuşman yasak- Köpeğin üstünü biraz daha örter-

- Sen hep George'un emriyle mi hareket edersin?

- Siznen konuşmak yasak.

- Bavulu kimseye söylemiyeceksin değil mi? Artık burada durmıyacağım, bu gece gidiyorum. Suradan bavulumu aldığım gibi kaçıp gideceğim. En asafılık karılara bile bulkadarı yapılmaz. Artık gık dedim. Hem sinema artisti olavin da görsün onlar. Lennie'nin samanların altından köpeği okşayıp duran elini farkeder- Nedir o?

- Hic. Ben sonen konuşmuyorum. George tahihi etti.

- Bak dinle beni. Millet nal oyununda. Merak etme. Çağırırsan gelmezler parasına oynuyorlar, hic bırakırlar mı? Korkma, gel biraz konuşalım.

- Hafif tertip yumuşayarak- Yasak dedim ya.

- Samanlara gömülü duran eli kollayarak- Ne var orada, ne tutuyorsun?

- Derdi tazelenerek- Köpeğini tutuyorum, zavallı ufacık köpeğimi- samanları açar.-

- A ölmüş avol.

- Mahzun mahzun izahat vererek- O kadar lüccük ki, biraz oynayım dedim... isırır gibi söyle elimi dışladı. Ben de valandan söyle bir saplak indiriyim dedim. İndirdim. hemer oluverdi.

- Teselli yollu- Adam sen de izülmeye seve bak. Künek vavrusundan bol ne var. Başka bir tane bulursun.

- Mesale o değil. George kızacak, Belki de artık izin vermiyecek, Hani o sevlere ben bakacaktım ya... Sindi bu hali etti diye vaz geçecek, baktımmıyaacak.

- Samanların üstüne, Lennie'nin yanına oturarak, teskin edici bir sesle- Aldırma canım, Parasına oynadılar mı, gözleri bir şey görmez. Oyunu dünyada bırakmaz. Yarın da zor bulurlar beni... deli miyim.. Artık bu kadar da ciğnetirmiyim kendimi... -Bundan sonraki sahnede birbirlerinin- lakirdısına hiç kulak asmadıkları, hatta ne söylediklerini bile duymadıkları ep aşıkardır. Böyle olmakla beraber içleri ferahlamağa başladıkça, müsterek bir heyecanın onları ruhen birbirlerine yaklaştırmakta olduğu görülmektedir.

- Bahçemizin bir kösesinde, kokulu aloe cileği yetistireceğiz..

- Eaten ben böyle bir hayat için yaratılmış değilim. Salinas'lıyım ben. Bir aralık seyvar bir kumpanya gelmişti. Aktörlerden biriyle tanıştım. "Çok istidadın var, hadi seni de beraber götürelim" dedi. Yaşım küçük diye- daha onbesimi bile bitirmemişim.- anam razı olmadı. O vakit dinlemeyip gitseydim, şimdi bu Allahın cölünde mi olurum...

- Elime bir cuval alacağım... çavıra gidip yonca topluyacağım..

- Bir sıkı lafına devam ederek- Bir başka sefer, biriyle daha tanıştım. O da filim işleri yapıyordu. Riviera Palasta, saatler saati dans ettik. Sinema artisti yapacaktı beni. He dedi biliyor musun? "Sen filim Yıldızı için yaratılmışsın" dedi. Haliyut'a döner dönmez çağıracaktı- Lennie ciddi ciddi bakarak mektubu elimo gecmedi. Mutlaka yazmıştır ama, galiba anam mektubu icetti. Mektuplarını çalan bir insanla oturur muyum hiç? Kefam kızdı, ben de Curley'le evleniverdim.

- Simdiye kadar bunları kimseye anlatmadım. Zaten her önüne gelene söyleyemezsin de.. ne yapayım. elimde değil. Curley'i sevmiyorum.

Çok kaba herif, belki gene de dişimi sıkıp dayanırdım ama, dün gece babalı oğullu bir ağız açtılar, artık benim de burama geldi.. Zorla tutamazlar ya- Adama yaklaşır ve sır tevdi edercesine- Sakın şimdiden kimseye söyleme. Geceleyin kaçacağım. Doğru: Halivut'a gideceğim.

- Yakında gideceğiz. İyi yer değil burası.

- Sinema artistliği yapacağım. kat kat güzel elbiselerim olacak. Hani sinemalarda gördüğümüz gibi, ağır, süslü tuvaletler giyeceğim. Sonra şey yapacağım.. en lüks otellerde oturacağım.. gazeteciler boyuna resmimi çekecekler. Filimlerimin gala suvarelerinde, radyoda konuşacağım.. tabii sinemayı bedava şeyredeceğim, filmin yıldızından para alacak değiller ya.. -Elini Lennie'nin koluna koyar, eli bir müddet orada durur- Dolap dolusu elbiseler, tuvaletler, heşen beğendiğini giy.. O adamın dediği gibi, film yıldızlığı için yaratılmış olduktan sonra, hiç burada durur mu insan.

- Uzaklara.. ta uzaklara gideceğiz.

- Tabii, kocamı bırakıp kaçtım diye artık anam yüzüne bakmak istemeyecek. Böyle soysuz çıkan evlada, benim evimde yer yoktur" diyecek. Kulağımla duymuş gibi biliyorum. "Artık senin gibi evladım yoktur." diyecek- Meydan okurcasına Valde hanım istediği kadar örtmeğe çalışsın. Sanki pek kişizadeyiz de.. Babam sorhoşun biriydi. En sonunda tıktılar deliğe. Söylemiyeyim. söylemiyeyim derken, insan patlıyor, baklayı çıkarıveriyor ağzından.

- George'la Sacramento panayırına gitmiştik. Bir günde başıma ne geldi biliyor musun? Irmağa düştüm, az kalsın boğuluyordum. George hemen atladı kurtardı, sonra da panayıra gittik. Ne eğlenceler var orada. Uzun tüylü tavşanlarda var...

- Babam çalıştığı zamanlar tabela ressamlığı yapardı.. hani şu yollar- da gördüğümüz ilan levhalarını.. kafayı çekince, ortaya bir takım

... resimler çıkarın. hovaları movaları zıyan ederdi.

Bir gece, bana ben küçüktüm ama, çok iyi hatırlarım, anamla adamakıllı tutuştular, gırtlak gırtlığa bir dövüş ki, sorma gitsin. Gece yarısı, babam odama geldi. Artık bu kariya tahammülüm kalmadı.. kalk, baba kız başımızı alıp gidelim... diyerek, başladı inleyip oflamağa.. sarhoştur galiba- Sesinde hayranlık dolu bir muhabbet tonu sezilmektedir. -Hala gözümün önünden gitmez.. gece vakti yürüyoruz ha yürüyoruz.. ağaçlar siyah, gözlerim uykudan kapanıyor. Babam bir aralık halime acıdı, şöyle bir sarıldı, beni sırtına aldı, başladı taşımağa. Sesi hala kulağımdadır: "Bundan sonra babakız yaşıyacağız. Artık kavga gürültü yok, baba kız, öyle rahat yaşıyacağız ki..." Sesi büsbütün tatlılaşarak- "Sen bana hanım hanımcık yemekler pişireceksin, pastalar yapacaksın. Ben de güzel resimli, kocaman tabelalar hazırlayıp bol bol paralar kazanacağım!" -Hüzün dolu bir sesle. Ertesi gün yakalandık. Babamı hapishaneden beter bir şifa evine kapatılar- Sükut vakfesi.. Yazık oldu, şu baba kız yaşamının sefasını bir türlü süremedik.

- Acaba köneği bir yene mi atsam? Belki George hiç farkına varmaz.

- Zavallı babacığım, kilit kürek altında yaşamağa dayanamadı. Çok geçmeden öldü.

- Belki o zaman tavşanlar için de bir mesele çıkmaz.

- Kuzum allah aşkına, sen tavşandan başka bir şey düşünmez misin? Dışarda, demire çarpan bir malın çınlama sesi. Birisi nalı cubuza secirdi.

- -Sabırlı sabırlı- Evimiz, bahçemiz bir de çayırımız olacak. Ben elimi cuvala alacağım, ağızına kadar yoncayla dolduracağım, sonra götürüp tavşanların önüne dökeceğim.

- Yahu tavşanlarla neden bu kadar bozduk seni?

- -Sokulup yaklaşarak- Güzel şeyleri okşamaktan hoşlanıyordum. Panayırda, o uzun tüylü tavşanlardan gördüm. Aran ne güzel, ne güzeldiler bir bilsem. (Mevmidano) Bazen faroları bile seviyor olsayım ben. Ana elimde daha güzel bir şey olursa, farolere dokunmam tabii.

- (Zoraki bir güleyle, ürperir, tiksindir gibi çekilir) Hic ötesi yok,
kacıksın sen.

- (Dütkün bir samimiyetle) Hayır, kaçık değilim. George "Kaçık değil
o" diyor. Zaar (Zahir) huy etmişim. Yumuşak, güzel bir sey gördüm
..i. Ben parmaklarımı süravim okuyavım istiyorum.

- (Cura bir tutanaş, Mesela han de inekli kumasa, kadifeve el sürmekten
çok hazederin. Sen kadifevi ellenebilir hoşlanırmısın?

- (Keyfinden kıkır kıkır gülererek) Dayalıırım. Bir zamanlar cebimde
bir kadife paņasası gözdekindin. O hanım vermişti bana. O hanım
benin Clara tayzem oluyormuş. Ya, bana ne güzel bir kadife paņasası
vermişti. (Elleriyle ölçüsünü göstererek) Nah bu kadar bir paņasa
dı. Keske gene öyle bir kadife paņasası. (Kaşlarını çatar) Ne yaptım
bilmem, kayboldu. Eney zamandır, ortalarında yok..

- (Gülererek) Sen bavaşı ornataşın sayol. Ama hoş bir halinde vars.
Tipki çocuk gibisin. Ne demek istediğini bir bakıma anlıyorum.
Bazı zamanlar saçlarına yeni neda bir biçim veriyim diye, sayarım
başına gecerim. ~~Ona çaya daktıkları çay elinde bir kalemman, ipepek~~
okuyormuş gibi saçlarına sürerler duvarım. (Ellerini saçlarına
daldırır) Hos, çalı süpürzesine benzeyen saçlar da vardır ya.
Mesela Curley cevaplarının saçları. Belkese elini sürsen, kinniya ..
lokunmuş gibi olur san. Benimkiler öyle mi. Yumuşak, ipepek gibi ..
Bak ~~çay çelini sür.~~ (Lennie'nin elini alır, başının üstüne koyar)
Korkma, tut. Kısıll, kadife gibi değil mi? (Lennie'nin parmakları
okşanağa başlar) Ama dikkat et saçlarımı bezma.

- --Aman ne güzel-- (Daha kuvvetle sıvazlar) Ne yumuşak.

- E ey çok oldun. Saçlarımı herhat ediyorsun. (Öfkeli) Yetişir diyo-
rum. Cadıya döneceğin. (Ani bir baş hareketi ile kurtulmak isterse
de Lennie'nin parmakları saçlara kenetlenir. Kadifi müthiş bir korku
içindedir) Bırak diyorum. (Avazı çıktığı kadar) Bırak.
(Tekrar bir çığlık basar. Lennie'nin öbür eli, kadının burnu ile
ağzına kapanır.)

- Şu domuzun bir an evvel hesabını görmekten başka bir şey düşündüğüm yok. (Adamlar koşarak sağdan çıkarlar, Slim ile George, gittikçe uzaklaşan seslere kulak vererek ağır ağır arka plana doğru yürürler.)

- Usulca George'a) Nerede? (George uzun bir müddet arkadaşının gözlerine bakar. Mihayet adama karşı emniyet duyarak, baş parmağı ile sazları gösterir.)

- İstersen ben gideyim...?

George evet manasına gelen bir eda ile, yavaşça başını eğer, yere bakar. Slim bir kaç adım gider, bir şey söyleyecekmiş gibi geri döner. Söylemekten vazgeçer ve sadece elini George'un omuzuna koyar. Sonra da hızlı hızlı arka plana doğru yürüyüp kaybolur.)

- (Kurulmuş bir makine gibi, ırmağın, sazların yanına gidip oturur) Lennie. (Tekrar sazlar kımıldar ve Lennie sırsıklam bir halde ortaya çıkar.)

26. MART 2004 Final Sınavı

~~XXXXXXXXXX~~ FINAL

- Nereye gidiyor bunlar?

- Ava.

- Biz neye gitmiyoruz? Avcılığa bayılırım ben. (Cevap bekler George ırmağın karşı yakasına bakar durur) Kabahatim var diye mi gitmiyoruz.

- Aldırma

- Benim yüzümden mi arkadaşlarla beraber ava gidemiyoruz?

- Manasız bir sesle) Aldırma dedim ya. Otur şuraya. (Ortalık kararmaktadır. Uzaklarda, bağrıışmalar, birbirini çağırılmalar duyulur. George başını çevirip seslere kulak verir.)

- George?

- Söyle?

- Beni azarlamıyacakmısın?

- Ne gibi?

- Öyle değil mi ya... Hani her vakit yaptığın gibi... "Başımın belası, sen olmasan elli kağıdımı alırım... Rahat rahat "

- (Usulca adeta utançla) Ne adamsın be Lennie. Yaptığın işlerin birini bile hatırlamazsın da, ağzımdan çıkan her lafı ezbere bilirsın,

- Söylemeyecekmisin bu sefer?

- Ezber dersini tekrarlar gibi) Şu dünyada yalnız olsam.. ne rahat yaşardım... (Bütün bu lafları monoton bir sesle söyler kolayca iş bulurdum.. Başıma türlü belalar açılmadan güzel güzel çalışırım...

D.E.U
Gözel Sanatlar Fakültesi
Kütüphanesi

- ANNIE - Söyle, söyle. Ay sonunda...
- GEORGE - Ay sonunda elli papelimi alır.. Şey... İşte o bildiğin yere koşardım..
- ANNIE - (Sabırsız) E ey, arkasını da getir. Bağırıp çağırmayacak mısın bana?
- GEORGE - İhh.
- ANNIE - Yani git dersen, alır başımı giderim, Doğru dağa çıkar, kendime bir mağara bulurum.. Hani şayet beni istemiyorsan..
- GEORGE - (Sanki dudakları taş kcsilmiş gibi, ağzını zorlukla kıpırdatarak) Hayır hayır, senden ayrılmak istediğim yok.
- ANNIE - (Kurnaz kurnaz, keyifli keyifli) Öyle ise her zamanki gibi anlat bakalım.
- GEORGE - Ne anlatayım?
- ANNIE - Hani canım, ötekilerin halile bizim halimizi...
- GEORGE - Ezber dersine tekrar başlarcasına) Bizim gibi işçiler dünyanın en kimsesiz, en yalnız insanlarıdır. Ellerine üç beş kuruş geçti mi, bir gecede hemen çarçur ediverirler. Ana baba, ev bark karı kızan arama. Gariplere. "Halin nicedir" diye soracak bir kul oğlu yoktur şu geçmişi tenekli dünyada.
- ANNIE - (Neşeyle) Ama biz öyle miyiz ya. Biz nasılız, şimdi de onu söyle.
- GEORGE - Biz öyle değiliz.
- ANNIE - Çünkü.
- GEORGE - Çünkü benim iyiliğimi isteyen sen varsın, senin iyiliğini....
- ANNIE - (Muzafferane) İsteyen ben varım. Yani sen... İşte işin esası bu. O geçmiş tenekli dediğin dünyada, sana da bana da "Halin nicedir" diyen bir kuloğlu var işte.
- (Bir rüzgar esintisi yaprakları uçuşturur, yapraklar havalandıktan sonra tekrar düşüp yerde kalırlar. Gene erkeklerin sesleri duyulur. Bu sefer, sesler daha yakınlardadır.)
- GEORGE - Şapkasını çıkarır, titrekçe bir sesle) Sen de şapkana çıkar hava güzel.
- ANNIE - (Şapkasını çıkarır, yere, tam önüne koyar) Haydi, yapacağımız şeyleri de anlat. (Tekrar adamların bağrıışmaları duyulur. George onları dinler)

- GEORGE - Irmağın öbür tarafına bak Lennie... Sana öyle bir anlatacağım ki, her şeyi görür gibi olacaksın. (Lennie başını çevirip, suyun öbür yakasına bakar) Küçük bir evimiz olacak... (Elini çeketinin cebine sokar. Carlson'un tabancasını çıkarır. Eli ve tabanca, Lennie'nin arkasında yere yapışmış durur. George sabitleşen gözlerle, Lennie'nin ensesine, bel kemiği ile kafa tasının birleştiği noktaya bakar. Kuliste konuşma sesleri)
- ENNIE - Hadi anlat. (George tabancayı kaldırır, fakat eli titrer ve eltekrrar yere düşer) Neye anlatmıyorsun? Daha nelerimiz olacak.
- GEORGE - (Ağzında dilini zorlukla döndürür, kelimeleri zorlukla telaffuz ederek) Bir ineğimiz olacak. Belki bir tane domuz.. Bir sürü tavuk... Evin alt başında bir çayırılık.. Yemyeşil yoncalar...
- ENNIE - (Ulurcasına) Tavşanlar için.
- GEORGE - Evet, tavşanlar için.
- ENNIE - Tavşanlara ben bakacağım, değil mi?
- GEORGE - Evet, tavşanlara sen bakacaksın.
- ENNIE - (Sevinçten acâip sesler çıkararak) Zenginler gibi yaşayacağız.
- GEORGE - Evet, (Lennie başını çevirir. George hemen telaşla) Çevirme başını oraya bak. Sahiden görüyormuş gibi bak.
- ENNIE - Nereye?
- GEORGE - Tam karşıya, ırmağın öbür tarafına görmeğe başladın değil mi?
- ENNIE - (Diraz kıvıldayarak) Nerede George?
- GEORGE - Orada işte, iyi bak kardaşım. Çok iyi bak göreceksin.
- ENNIE - Bakıyorum George, bakıyorum.
- GEORGE - Hah aferin. Orada öyle iyi, öyle rahat yaşıyacağız ki.. Sıkıntı, dert kavga yok orada. Kimse kimseye fenalık etmeyecek. Kimse kimse-nin malına el uzatmıyacak orada... Şey.. göreceksin bak.. Cennet hayatı süreceğiz.
- ENNIE - Görüyorum George. Görüyorum. Tam karşıda görüyorum. George tabancayı sıkar. Lennie devrilir, çalılırların ardına düşer uzaklardan erkek sesleri)